

عوامل تاثیرگذار بر پذیرش و مشارکت بهره برداران در فعالیت های زراعی در غالب تشکل های تعاونی روستایی

دکتر نظر دهمه‌ود^۱، هرمز اسدی^۲

۱-دانشیار گروه اقتصاد دانشکده مدیریت و اقتصاد دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران

۲- دانشجوی دکترای اقتصاد کشاورزی دانشگاه سیستان و بلوچستان، زاهدان، ایران.

hormoz.asadi3@gmail.com

اهداف تحقیق تعیین شاخص های اقتصادی-اجتماعی بهره برداران نمونه عضو و غیرعضو شرکت تعاونی روستایی در تولید عدس، تعیین عوامل موثر بر عضویت در تعاونی تولیدبوده که در سال ۱۳۹۱ در شهرستان اهر انجام شد. اطلاعات مورد نیاز از ۴۰ بهره بردار نمونه که بصورت نمونه گیری تصادفی انتخاب شده بودند از طریق پرسشنامه و مصاحبه جمع آوری گردیده‌پس از استخراج داده‌ها، اطلاعات اقتصادی-اجتماعی از سطح بهره برداران عضو و غیر عضو از طریق تحلیل های آماری-توصیفی(آماره های t و Z) و جهت تعیین همبستگی بین متغیرهای توضیحی مدل از آزمون همبستگی پیرسون استفاده شد. طبق بررسی جهت تعیین عوامل موثر بر پذیرش و عضویت در تعاونی تولید از مدل لاجستیک استفاده گردید. برای تحلیل داده ها و برآورد مدل از نرم افزار Stata استفاده شد. نتایج با توجه به افزایش عملکرد محصول بهره برداران عضو، ارزش ناخالص محصول بهره برداران عضو بیشتر از بهره برداران غیر عضو خواهد بود. طبق آماره t اختلاف معنی داری از لحاظ آماری در میانگین عملکرد، سطح زیرکشت محصول، تعداد قطعات، تعداد آبیاری بین دو گروه عضو و غیرعضو وجود دارد. اختلاف معنی داری از لحاظ آماری در میانگین سن بهره برداران، میانگین بذر و کود مصرفی بین دو گروه عضو و غیرعضو تعلوی تولید در سطح ۵٪ وجود ندارد. مدل های برآورد شده، اثر عملکرد محصول، تعداد دفعات آبیاری، سطح زیرکشت محصول بر عضویت در تعاونی مثبت و از لحاظ آماری معنی داری می باشد. چراکه آماره Z برآورد شده بزرگتر از ۲ بوده است. نرخ حمایت (odds ratio) یا اثر نهایی محاسبه شده نشان می دهد با افزایش یک کیلوگرم در هكتار در عملکرد محصول، احتمال عضویت در شرکت تعاونی ۶۰٪ افزایش خواهد یافت. اثر کود مصرفی در تولید عدس بر عضویت تعاونی مثبت، از لحاظ آماری معنی داری نمی باشد. نرخ حمایت نشاندهنده افزایش یک واحد رکود شیمیایی، احتمال عضویت در شرکت تعاونی ۶۵٪ درصد افزایش می یابد. اثربدر در تولید عدس بر عضویت در تعاونی منفی واژ لحاظ آماری معنی داری نمی باشد. با افزایش یک واحد در میزان بذر، احتمال عضویت در شرکت تعاونی ۶ درصد کاهش می یابد.

واژه‌های کلیدی: مدل لاجستیک، پذیرش، تعاونی، اثر نهایی، شهرستان اهر